

Stručný komentář

Zahraniční obchod – informace za červen 2009

Podle předběžných údajů se **meziměsíčně** po sezónním očištění zvýšil vývoz o 1,6 % a dovoz klesl o 1,5 %. Trend vývoje ukazuje na pokles vývozu o 0,4 % a dovozu o 1,1 %.

Meziročně v běžných cenách klesl vývoz o 15,1 % (33,0 mld. Kč) a dovoz o 19,3 % (39,5 mld. Kč). Vývoz a dovoz klesají již devátý po sobě jdoucí měsíc. V důsledku oslabení koruny vůči oběma hlavním měnám došlo k většímu poklesu zahraničního obchodu v přepočtu na eura (vývoz o 22,2 %, dovoz o 26,1 %) a zejména na dolary (vývoz o 29,9 %, dovoz o 33,4 %). Červen měl proti stejnému měsíci roku 2008 o jeden pracovní den méně.

Přebytek obchodní bilance 20,4 mld. Kč byl meziročně o 6,5 mld. Kč větší a dosáhl druhé nejvyšší hodnoty od vzniku samostatné České republiky (po 22,5 mld. Kč letos v březnu). Červnová bilance je kladná nepřetržitě od roku 2004. Meziroční přírůstek kladného salda byl převážně ovlivněn zmenšením schodku bilance obchodu s minerálními palivy o 6,0 mld. Kč. K dalšímu zlepšení bilance došlo vlivem růstu přebytku v obchodě se surovinami o 0,9 mld. Kč, polotovary a materiály o 0,3 mld. Kč a nápoji a tabákem o 0,2 mld. Kč a v důsledku snížení záporného salda v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 0,4 mld. Kč a chemickými výrobky o 0,3 mld. Kč. Záporně na celkovou bilanci působilo snížení aktiva v obchodě s průmyslovým spotřebním zbožím o 0,9 mld. Kč a stroji a dopravními prostředky o 0,6 mld. Kč.

Celkový vývoz strojů a dopravních prostředků klesl o 13,8 % (16,1 mld. Kč). Nižší byl především vývoz elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů o 5,0 mld. Kč, strojů a zařízení všeobecně užívaných v průmyslu o 3,4 mld. Kč a silničních vozidel o 2,5 mld. Kč. Celkový dovoz strojů a dopravních prostředků se snížil o 18,7 % (15,5 mld. Kč), z čehož nejvíce klesl dovoz silničních vozidel o 3,4 mld. Kč, telekomunikačních zařízení o 3,1 mld. Kč a strojního zařízení pro určitá odvětví průmyslu o 2,8 mld. Kč. Vzrostl pouze vývoz a dovoz ostatních dopravních prostředků (o 1,3 mld. Kč a 0,5 mld. Kč). Důvodem dovozu minerálních paliv klesl o 37,3 % (8,1 mld. Kč) zejména vlivem nižšího dovozu ropy (hodnotově o 54,6 %, naturálně o 24,4 %) a zemního plynu (hodnotově o 21,6 %, naturálně o 11,2 %).

Se státy EU byla bilance aktivní 41,8 mld. Kč (přebytek se meziročně snížil o 1,0 mld. Kč), s nečlenskými státy EU pasivní 21,3 mld. Kč (deficit se meziročně zlepšil o 7,5 mld. Kč). Kladné saldo vzrostlo v obchodě s Německem o 3,9 mld. Kč, Rakouskem o 0,7 mld. Kč, Itálií o 0,4 mld. Kč a Francií o 0,3 mld. Kč. Deficit se snížil v obchodě s Ruskem o 3,5 mld. Kč, Čínou o 2,1 mld. Kč a Japonskem 0,4 mld. Kč a přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Ázerbájdžánem o 2,6 mld. Kč. Ke zhoršení bilance naopak došlo v obchodě s Polskem o 2,4 mld. Kč, kde aktivum přešlo do deficitu. Vzrostl schodek obchodu se Spojenými státy o 0,8 mld. Kč a přebytek klesl v obchodě s Belgií a Švédskem (o 0,7 mld. Kč), Dánskem a Rumunskem (o 0,4 mld. Kč) a Slovenskem a Ukrajinou (o 0,3 mld. Kč).

Za **posledních dvanáct měsíců** v porovnání s předchozími dvanácti měsíci klesl vývoz i dovoz shodně o 13,4 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 82,8 mld. Kč, který byl o 11,9 mld. Kč nižší. Negativně saldo ovlivnil pokles aktiva v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 36,7 mld. Kč, průmyslovým spotřebním zbožím o 15,6 mld. Kč a růst deficitu v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 2,7 mld. Kč a živočišnými a rostlinnými oleji a tuky o 1,2 mld. Kč. Dlouhodobě příznivý vliv na vývoj bilance měl růst aktiva v obchodě s polotovary a materiály o 18,9 mld. Kč, surovinami o 2,2 mld. Kč a nápoji a tabákem o 1,5 mld. Kč. Dále se projevilo snížení deficitu v obchodě s chemickými výrobky o 15,3 mld. Kč a minerálními palivy o 6,4 mld. Kč.

Přebytek obchodní bilance s členskými státy EU vzrostl o 2,2 mld. Kč, s nečlenskými státy EU byl schodek obchodu o 14,1 mld. Kč vyšší. Kladné saldo se zvýšilo v obchodě s Německem o 56,6 mld. Kč, Nizozemskem o 10,8 mld. Kč, Rakouskem o 2,3 mld. Kč a Finskem o 1,7 mld. Kč. Deficit klesl v obchodě s Japonskem o 9,1 mld. Kč, Tchaj-wanem o 4,7 mld. Kč, Ázerbájdžánem o 3,9 mld. Kč, Kanadou o 1,6 mld. Kč, Koreou o 1,5 mld. Kč a Ruskem a Kazachstánem (shodně o 1,4 mld. Kč). Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšilo saldo obchodu s Tureckem o 2,2 mld. Kč. Přebytek se naopak snížil v obchodě se Španělskem o 10,8 mld. Kč, Itálií o 9,6 mld. Kč, Belgií o 8,7 mld. Kč, Rumunskem o 8,0 mld. Kč, Polskem o 7,0 mld. Kč a Slovenskem o 5,5 mld. Kč. Pasivum se prohloubilo v obchodě s Čínou o 7,0 mld. Kč a Spojenými státy o 4,4 mld. Kč.

V **lednu až červnu** klesl vývoz o 19,2 % a dovoz o 21,5 %. Obchodní bilance dosáhla aktiva 79,4 mld. Kč, které bylo meziročně o 15,3 mld. Kč vyšší.

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání od 98,4 % a u přijetí od 98,4 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat.

Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nesplnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v přiznáních k dani z přidané hodnoty.